

THE WORLD'S GREATEST CHARACTER ASSASSIN

Rabbi Steven Weil
Orthodox Union
rabbiweil@ou.org

אסתר א

ח

שְׁבַעַת שָׂרֵי פָּרֶס וּמְדֵי רָאִי פָּנֵי הַמֶּלֶךְ הַיְשָׁבִים
 רָאשֵׁנָה בַּמְּלָכּוֹת: מִן כְּדָת מַה לַעֲשׂוֹת בַּמְּלָכּוֹת
 וְשָׂתִי עָלָיו אֲשֶׁר לֹא עָשִׂיתָה אֶת־מֵאִמֶר הַמֶּלֶךְ
 אֲחִישֶׁרוּשׁ בְּיַד הַפָּרְסִים: מִן וַיֹּאמֶר מִימֶנִּי
 מִמֶּנּוּ קִרִי לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ עֲוֹתָה וְשָׂתִי הַמְּלָכָה
 בְּיַעַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר בְּכָל־מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ
 אֲחִישֶׁרוּשׁ: וַיִּיצֵא דְבַר־הַמְּלָכָה עַל־כָּפֵי־הַנְּשִׁים לְהַבְּזוֹת בְּעֵלְיָתָן

דבריו לפניהם אלו הם כרסא
 שחר וגו' : (טו) כרת מה
 לפניהם. מוכב על ויאמר המלך
 לחכמים : (טז) עושה. לשון
 טון : (יז) כי ילא דבר המלכה

תורה המימה

הרשיש ושהם וישפה, כרס מרסנא — כלום מרסו לפניך בדם ובמנחות ק"י, מסובן — כלום
 הבינו שלחן לפניך ק"י [מגילה י"ב ב']

(טו) כרת מה לעשות. א"ר יצחק, לחורא כרת, ולאומה קדושה שלא כרת אלא
 באכזריות ק"י [פ"ג]

במלכה ושתי. על ארת כמה וכמה במלכה שאינה ושתי ק"י [שם].
 (טז) ויאמרה פסוקי הגי, מסובן זה המן, ולמה נקרא שמו מסובן — שמוכן לפורעניות ק"י
 [מגילה י"ב ב']

ויאמר מסובן. אמר רב כהנא, סבאן שהדריוש קופץ בראש ק"י [שם שם].
 ויאמר מסובן. מה ראה מסובן לקפוץ בעצה תחלה, פליגי ג' אמוראים, חד אמר על

*

שדויתה מספרתו במגעלה על פניו, שאמר לא על המלך לברו עושה ושהי המלכה ק"י)
 וחד אמר על שלא הוסינה את אשתו לסעודת הנשים, שאמר כי יצא דבר המלכה על כל
 הנשים להבזות בעליות ק"י), וחד אמר שדויתה לו בת וזויה מבקש להשיאה למלכות, שאמר
 ושלכותה יתן המלך לרעהה הטובה סבנה ק"י) [פ"ג].
 (יז) כי יצא דבר המלכה. [וכי לשלוחין הוא צריכה ק"י) [שם].

אוחס, ולס"י ז"ל דלא ס"ל כדכרס סלעניו דמוכן אז
 המן. ק"י) שהרי הכתוב מנה אותו לנסוף אלמא
 קמן סיה מכולס וקמן לעגה כראש. ק"י) כלומר לא
 רק את המלך בוחס (וחס סיה פיגיה) כי אס גם את כל
 הסרים ונס אזרו ככלל, והלסון מספרהו על פניו
 נמוכלה אולי הוא ע"ד הפרח הכזיין, וכן מנינו ככ"כ
 ס' מ"ס ספרהו בקורדיקין [כיינו מעל] על פניו,
 וכאיכ"ר ס' רכזי סס ספס ל"י על ריסיס ככנוליס.
 ק"י) דרס הלסון כי ילא דבר המלכה על כל הנשים,
 כי הלא הנשים סכיו סס איין לריכות עוד לדבר
 העלכס ופקודה, כי הלא רלו מה סרלו, אלא נא
 לרמו סדבר המלכה יא על כל הנשים אפילו לאלו
 סלא סיו או באוהו מעמד, ודריס כי מסני סכלבו
 סיס לו סינא עליס על הלא סמינא סח אסו, לכן
 ססס סלכין מעפין מהסנה לכו. ק"י) זה דריס
 יסן כי איין מן סננוס הוא אסר כעס סחוקרין ודנין
 דייס נססוי יתקרו כסדוכין, כי הלא סני עניניס סן,
 וכעס ססרודיס כענין זה איין כלוה לנבר ככדיכין,
 הלא מסני סמוסות לכו סיו ע"ד ככו להסיאס למלסוח,
 לא יכול להחלסן מנלי להביע חיקף סח, מימיסוח
 כרמו. ק"י) ס לפרס סכונס סאזר לו, סמח
 סלמר, כי אס לא חוילא וסתי ככסכ סקידס לכל
 ככיס

ס' כרסית כפסוק יס ס' אלסיס על האדס, ולרס
 לכין. ק"י) מיס עבודות כקדסיס. ק"י) יס לפרס
 ססניס דמוכב על סלן ססניס [עס לחס ספרס] דנס
 לחס ססניס הוא קדסי מונח כמו קרבן, וסידורו
 קדס כקדס כסס מערכס דסיינו ככנס. ועיין כנ"ר
 כן ענין נסחאזח כנלדס ו. ק"י) ככנס סמחמס
 על כשעוה נססו סל אססורוס, סלדון אז וסתי סלל
 לודסיס איך לדונס כדס, ולאומה סלמס, ליסרלל,
 ללס לדון ע"ס כקסס המן מנלי חקיר כלל אס הוא
 כדס או לא, וקרי לוסתי חוירחל, כמו ססחזיר יס
 ע סמין עסרס כרגלו סמסריס פרסס, כך סרלסס
 יס סמין עסרס כרגליו, כלומר סמין לניסוח,
 ללא רלסס ליקר ככדכ המלך אססורוס. ק"י) ר"ע
 חוילא מערס המלכס, והכונס להספר. סכסס אל
 מנלי קדוהס, וכמו סססרס וכין אכור אל
 אסר לא כדס, ולולא ססדי ס' לחס סח סנס
 יס, או על ארת כו"כ ססיהס נענסס עוד יוסר
 יס, וסול לא יעס עוד אס עסס. ק"י) סעומד
 סח חלוי, ויחקן דרמוו להספוק נס סנס הען
 ד סנין לו ודרסינן סס לו ככין, לפנמו, וס' לקמן
 סססס כ' כסרנוס רלסון דלסחר סוכר המלך אס
 וס' קלף על סכעס סריו סייעווסו להרנס וסרני

בְּעֵינֶיהֶן בְּאֶמְרֵם הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוֹשׁ אָמַר לְהֵבִיא
 אֶת־זִשְׁתֵּי הַמַּלְכָּה לְפָנָיו וְלֹא־בָאָה : י' וְהַיּוֹם
 הַזֶּה תֵּאמְרָנָהוּ שְׂרוֹת פְּרִס־זַמְדֵי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־
 דְּבַר הַמַּלְכָּה לְכָל שְׂרֵי הַמֶּלֶךְ וּבְדֵי בְּזִיוֹן וּקְצָף :
 י"א אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ מִזֶּבֶב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִקְּפָנָיו
 וַיִּכְתַּב בְּדַתִּי פְרִס־זַמְדֵי וְלֹא יַעֲבֹר אֲשֶׁר לֹא־
 תָּבֹא וְשֵׁתִי לְפָנָיו הַמֶּלֶךְ אַחֲשֹׁרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ יִתֵּן
 הַמֶּלֶךְ לְרַעוּתָהּ הַחוּבָה מִמֶּנָּה : כ' וְנִשְׁמַע פְּתָנָם

על כל הנשים. זה שבתם.
 את הנלך על כל הנשים
 להבוא להן הן את בעליהן ;
 (יה) האמרה שרות פרס
 ומדי וגו'. לכל שרי המלך
 את הדבר הזה והרי זה מקרה
 קצר : וכדי בזיון. ויש
 בדבר הזה הרבה בזיון
 וקצף : (י"א) דבר מלכות.
 נצרת מלכות של נקמה
 שטה להורגה : ויכתב בדתי
 פרס ומדי. בפסרי חוק ומנהג
 המלכות : ולא יעבור. חוק
 זה מבינים שהוא זה חוק וזה לכל הבזה את בעלה : אשר לא תבוא ושרי. ולכן נכונה :

תורה חמימה

(י"ה) וכדי בזיון וקצף. רב ושמואל ור' חנינא, רב אמר, כרי הבזיון הזה לקציפה זאת,
 ושמואל אמר, כרי הקצף לבזיון זה (י"ה), ור' חנינא אמר, כרי הבזיון שביזה
 אביה את כלי ביהמ"ק לקצף שקצף עליה (י"ה) [פ"ד].
 (י"ט) יצא דבר מלכות. אמר ליה, ארונה המלך, דבר אהה פוציא ספיק ואני מכנים את
 ראשה בריסקוס (י"ט) [ש].
 לרעותה הטובה טמנה. א"ר חנינא בריה דר' אבהו, כתיב (איוב ה') כי הוא יכאב
 ויחבש, יטחץ וידיו תרפינה — בלשון שנמלה המלכות סוקנה שאמר לו שמואל
 (ש"א ט"ו) ונתנה לרעך השוב סמך, בו בלשון חזרה לו המלוכה, היא הוא דכתיב ומלכותה
 יתן המלך לרעותה הטובה טמנה (י"ט) [ש].
 (כ) ונשמע פתנם המלך. ר' לוי אמר, פתנם גדול אנו עתידים לשמוע מו שנכנסה למלכות,
 טהו — אבל גדול ליהודים, ור' יצחק אמר, פתנם גדול — שטחה וששן
 ליהודים (כ) [ש].

ולא דברי ממנו. (ק) דיסקוס הוא מין מטבע
 כו כסמכוסין ראשו של אדם נחוסה הוא נחך
 מעטו, והיא מיתה קלה ויסע, וגם ממתין השמים
 החייבין, ואמר לו, שאל יהושע שיתקעו מעדו
 קרונים ומודעים להוציא נזירתו, אלא לו רק יאל
 דבר מלכות ומיד יטא הוא דברו לאור. (ק"א) כי
 אסתר יתם מנשפתה האל המלך כעבאר כפרסה
 הבאה. (ק"ב) מדייקים מה בלא אמר וישמע,
 אבל וגמע — ממע שיהיה נשמע מאליו, ומפרשי
 דבא הכתוב לרמו דכל עיקר מאורע זו היה (תכלית
 שיגיע פתנם גדול לישראל, וס"ל דגמע פתנם
 אלאמלה קאי, על רעהו הטובה ממנה, היא
 אסתר, כלומר כנגלה ישמע פתנם גדול, ומר מפרש
 הפתנם הראשון אבל גדול ליהודים, דס"ל דזה היה
 עיקר הכונה מהק"ב שיחזרו בתשובה על שהסאו בימי
 החשודים [לדעת חז"ל מ"ד שיהיו מקודמת החשודים טיין מגילה
 י"ב א'] ומר מפרש הפתנם השני שמה וששן
 ליהודים דזה היה תכלית הנס מכל המאורע.
 פיין

הנשים להבוא בעליהן או לא והפרס דבר זה, ולכן
 ימנע הולאת סקדחה ודי בזה, אלא לא כן הוא,
 אלא גם מניחא ימנע ויהפרס הדבר, כי כן דרך
 הנשים לשמור ולהחליט לעולם כל דבר בע"ס, והוא
 שאמר וכי לשלוחים היא נכונה לפרס דבר זה.
 ק"ה) י' לפרס דלא פליגי, ובניהם בלא להששים לשון
 זה שהכונה שגא ממנון להסגיר למי החשודים כנס
 גדול בזיון שגמעה ושתי, ואל יקל זאת בעיניו,
 ועכ"ל מלך אבל כך קצף עלים המלך, וכונתו היחס בזה
 שלא יתקרב קצפו עלים, ומפרש רב שאמר כדי בזיון
 היה לקצף כזה, כי אמנם גדול מלך הכיון, ובמאכל
 אמר שכיון בלשון זה כי אמנם כדאי מלך קצף גדול
 לבזיון כזה, והיטע ג"כ הטובה שבזיון גדול מלך.
 ק"ו) נוסב על נכודתו שחרב ביהמ"ק וזכום לוחי,
 ומה שכתבם הוא בעון אטם, י"ג ע"ס המבואר
 כמ"ד נסתח ר"ס פרשה ב' שיהא לא היתה לאחשורוש
 לתת רשיון לנטח ביהמ"ק, שאמרה אבותי החריבו
 ואהם הבזה, לכן נפקד עליה שון זה, ולפי דרשה
 זאת י"ל דהדברים וכדי בזיון וקצף דברי הכתוב הם

אסתר ג

קדם שיבא המכה עליהם :
 (ב) טרעם זמשהחיים שבעה
 עלמו אלה לסיק ומדכי
 לא יכרע ולא יתחוס :
 (ד) היעמוד דברי מדכי

הפליך אשר בשער הפליך פרעים ומשתתחים
 להמן פיריבן צוה לו הפליך ומרדכי לא יכרע ולא
 ישתחוה : ויאמרו עבדי הפליך אשר בשער
 הפליך למרדכי מדוע אתה עובר את מצות
 המלך : ויהי באמרם כאמרם קרי אליו יום ניום ולא שמע אליהם ויגידו
 להמן לראות היעמדו דברי מרדכי פירתגיד להם אשר הוא יהודי :
 ה וירא המן פיראין מרדכי פרע ומשתחוה לו וימלא המן חמה :
 ויבז בעיניו לשלם יד במרדכי לבדו פירתגידו לו אתעם מרדכי

חזרה חמימה

(ב) ומרדכי לא יכרע. וכי קנתון היה ועובר על גזירת המלך, אלא כטענה אהשוורוש
 להשתחוה להמן, חקק עבודת כוכבים על לבו ונתכוון שישתחוה לעבודת
 כוכבים) [ס"ד פרשה ב' מסוק ח']
 (ד) יום יום, א"ר בנימין ב"ר לוי, בניה של רחל נסן שזה, היא הוא דכתיב (ס' ישב)
 ויהי כדבריה אל יוסף יום יום, וכאן כתיב ויהי כאמרם אליו יום ויום וגי' (ס"ד).
 ויגידו להמן. אמר להם המן, הגידו לו, הלא זקנו השתחוה לזקני, דכתיב ואחר נגש
 יוסף ורחל וישתחו, אמר לה, ועדיין לא נולד בנימין) [ס"ז].
 אשר הוא יהודי. אמר להם, משה רבינו הוהיר לנו בתורה ארור האיש אשר יעשה פסל
 ומסכה ורשע זה עושה עצמו עבודה כוכבים) [ס"ט].
 (ה) וירא המן וגו'. א"ר איבו, תחשבה עיניהם [של רשעים] מראות (תהלים ס"ט) לפי
 שראיה עיניהם מרירות אותם לגיהנם, וכח"א וירא המן כי אין מרדכי כורע
 ומשתחוה לו וגו') [ס"ט].
 (ו) ויבז בעיניו. ב. ב. ב. להלן כתיב ויבז עשו את הכבודה וכאן כתיב ויבז
 בעיניו) [ס"ט].
 במרדכי לבדו. אמר רבא, בתחלה במרדכי לבדו ולבסוף בעם מרדכי ומנו רבנן.
 ולבסוף בכל היהודים) [מגילה י"ג ב'].

ישראל, כי אינו דומה לפילה איס מוח סגור לפילה
 שר גדול, כי כזה הכל ידברו ישימו וממילא יתנו
 כבוד לה' ולישראל. (ר) נגמר מנילס י"ט א'
 ומכדין ס"א ב' מואר טעם המן עלמו אלוה,
 וק טעם מלשון המ"ר בסמוך פסוק ד' ורשע זה
 שש עלמו עבודה כוכבים, ולר"ך נאור לטין עין
 י' כגל ולכחזה טס לטון זה שלמינו שנתסין
 יסתחו לעבודה כוכבים, דמחמט ולא ט, וי"ל
 דכונה סיא טרלס המן לטרות שהעבודה כוכבים
 גרס. ט' כח סיס"א הוא מספיע לנבי אדם לרכיכה,
 נאח על זה חקק עטרת כוכבים על לבו, לטרות
 י' הוא ועטרת כוכבים מד הוא, ולס"ו ס' השנימס
 כוכבים, דכזה חקק עטרת כוכבים על לבו עשה
 י' אלוה. (ח) ר"ל כי טס כל הלטרות ופתרת
 דכיס יום יום כאלו נכ"ל באמנחם, יוסף בעיט
 י"ט בעט. וקרוז למר דלשון וכן שכלאן
 י"ט מסין, ר"ל שבעיטס סיס טוס לעמוד כנסין

יום יום. או דכוס מלשון כס ודגל. (י) כמנאל
 כמנילס י"ו א' שאלר אזהה מניס מיעקב עט טכו
 כל יעקב לכוח וססס סס י"ח חרסיס ולס"כ טלר
 כנימין, כרי דלסיטו כניטר לא סיס או כנימין שדי,
 והמן סכר סהיס או כעכור, ויס גורסין כמקוב
 הססוק ולחר כנס יוסף ורחל — ויסחמו ארלס שנס
 פעמיס וקלי על יעקב. ועיין לעיל פרסס ב' מסוק ס'
 דסחלסלות יוספו של מרדכי כנימין סול. (י) פין
 מש"ב לעל כספוק ב' אוח ד', וספוט דרלס חכליה
 ססגדס אחר סול יודי, כלומר יטן כי יודי וע"ס
 דח סיסודיס, או חורח מסס אסור לסחחוחות לעטרת
 כוכבים. (י) ומרליס ו' כוחלס קסידל סלו וסחכנס
 סעניס עד סנסל ברסס. (ט) גרלס כנונס ע"ס
 מ"ס כל הסוסל כמונו סוסל, וכן כעשו והמן סעסמי
 ססו כוויס לכן כוז לולחס. (י) מדייק יסור סלשון
 כי כגידו לו אה טס מרדכי, דדי סיס לכתיב כי
 כגידו לו אחר סול יסודי, ודריס כלל עס מרדכי

וַיִּבְקֶשׁ הַמֶּן לְהַשְׁמִיד אֶת־כָּל־הַיְהוּדִים אֲשֶׁר
 בְּכָל־מְלָכוֹת אַחַשְׁרוּשׁ עִם מָרְדֳּכָי וְיַחַדְדֵּשׁ
 הָרִאשׁוֹן הַיְהוּדִים נִסְחָן בְּשָׁנָה שְׁתַּיִם עֶשְׂרֵה
 לְמֶלֶךְ אַחַשְׁרוּשׁ הַפִּיל הוּא הַגּוֹרֵל לִפְנֵי
 הַמֶּן מִיּוֹם וַיּוֹמַר לְחָדֵשׁ שְׁנַיִם־עֶשֶׂר
 הוּא־הַיְהוּדִים אֲדָר׃ ס ה וַיֹּאמֶר הַמֶּן לְמֶלֶךְ
 אַחַשְׁרוּשׁ יִשְׁנֵנו עִם־אֶחָד מִפּוֹר וּמִפּוֹרֵד בֵּין הַעַמִּים

תורה המיכה

האומר שלל ישתחוו עולמים
 כי אלו יהודי והוא על
 עבודה אלילים: (א) ספר
 סוד. הפיל מי שספיל הוא
 פירש מי ונקרא קלר הוא:
 הוא הגורל. הכבוד מסרם
 ומהו הפיר הוא הגורל ספר
 הגורל בזהו חדש אלילים:
 מיום ליום. בלזה יום
 בחדש סיללה:

ויבקש המן להשמיר, אמר הקב"ה להמן, אי שמה שבועלם אלף אחריו להשמידם ולא
 יכולתי כביכול, שנאמר (הגלים ק"ו) ויאמר להשמידם ולוא שמה בחרו עמד בפנין
 ואחא אוסר להשמידם, ויך שראשך תרה ראשיהם" (ס"ד).

(ו) הוא חדש אדר. תני, כיון שנפל פור בחודש אדר שחב שחמה גרולה, אמר, נפל
 לי פור בורה שמת שמה, ולא היה יודע שבשבעה באדר נולד טשה [מגילה י"ג ב'].
 (ח) ישנו עם אוד. אמר ליה לאחשורוש, תא נכלנוד. אמר ליה, ססתיפנא סאלהוי דלא
 לעביר בי כדעבד בקסאי, אמר ליה, ישנו טן הסצות" (ב), אמר ליה, אית בהון
 רבנן, אמר ליה, עם אחד ת"י [שם ס].

ישנו עם אחד. אמר ליה, אותו שנאמר בו ה' אחד ישן לו טעמיה, אמר הקב"ה, אני
 אין לפני שינה, שנאמר הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל ואחא אמרת ישן אני,
 חייך שמתוך שינה אני כאבדך [הרא הוא רכתיב בלילה ההוא גרדה שנת המלך וט'] [מ"ח].

ישנו עם אחד. דבר אחר ישנו עם אחד, שניתן רברבן, אוכלין ושרהין ואוכרים עוג
 שבת עוגג יו"ט, שהן מכניסין פרת במבטו של עולם, להם שבחא, ריש ירחא,
 פסח, עצרת, ריש שהא, וצומא רבא ות הסכות, אמר ליה הקב"ה, רשע, עין רעה
 אתה מטיל במועדיהם, הרי אני מפילך לפניהם ומוסיפיהם להם מועד אחד על כפלתך —
 אלו ימי הפורים, הוא הוא רכתיב (משלי י"ט) פו כסיל מרתה לו [ש].

מפורד. אמר ליה, שמא תאמר קרחה אני עושה במלכותך — מפורדים הם בין
 העמים, ושמא תאמר אית הנאה טנייהו — ספורדים הם כפיריה וז שאינה עושה
 פורת" (ב) [מגילה י"ג ב'].

המן, ולכן אין לחוש שמה יקום ה' נקמחם, ומדין
 לשון יסו מללא כתיב יס. (א) ר"ל הוא שאלו
 שמה יס כסא ת"ח סיניע עליהם בחורחם דהחורח
 אנוי מנגל ומללא, והסיני לו עם אחד כן לומר
 כולס כחד המון עם סס, שאין כסא ת"ח. על
 דהטעם שאמר המן לשנו מן הכוח, כלומר ס
 למלא עלה איד להכניס על הכלות ולטעום לעבד
 עבירה, והוא ע"פ שאמרנו בנדרס כלן, שהמן מן
 עולם להכניס בנות, וכן סה, אמר ליה האשורוש
 אית בהון רבנן, סלא יתנוס לעבדו את ס ה', כט
 סכלתא סוכים מרדכי, ר"ל עם אחד סס, מוסגריס
 כדעה אחא ולא יספשו לעל מוריס. (י) מדין
 יחור הלסון אחד, דכלסון עם לעלמו מודה על עם
 אחד, ומסגי סטוס דמוסג על הקב"ה, וכמו עם
 סל אחד, ודרס יסן לו טעמו סגוב אחס ולין
 סגסח עליהם טוד חס מנדין בלסון סינה. (י) ר"ל
 סלי:

(ח) ולא דתי נגנן. (להת מס
 לעטרס המלך: אין סיה. אין
 חסס כלומר אין בלעב"ס) יכתב
 ללכוס. יכתב ספרים לסלח
 למי המדינה ללכוס:
 (י) ויסר המלך את טעטו.
 סוס מן כל דבר גדול סיסללו
 מלח המלך לסוס מי
 ססעטת בודו סלסו בכל דבר

בְּכָל מְדִינַת מְלָכוֹתָּהּ וְדַתְיָהֶם שְׁנֹת מִבְּלָעִים
 וְאֶת־דַּתִּי הַמֶּלֶךְ אִינָם עֹשִׂים וְלִמְלֶךְ אֶיךָ־שֹׁה
 לַהֲנִיחִים׃ ס אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ מִזֵּב יִכְתָּב לְאַבְדֵם
 וְעֶשְׂרַת אֲלָפִים פְּבַר־כֶּסֶף אֲשָׁקוּל עַרְיָדֵי עֹשִׂי
 הַמֶּלֶךְ אִכָּה לְחַבֵּיא אֶל־גִּנְי הַמֶּלֶךְ׃ י וְיִסַר הַמֶּלֶךְ
 אֶת־יַמְבַּעְתִּי מֵעַל יָדוֹ וַיִּתְּנָהּ לְהַמֶּן בְּיַתְמֵתָא

תורה המיכה

בכל מדינת מלכותך. אמר, שמא תאמר איכא מדינתא טנייה" (א) — בכל מדינות
 מלכותך ס"י [מגילה י"ג ב'].

ודתיהם שנות. דלא אבלי טינן ולא נסבי טינן ולא טנסכי ל"י [שם ס].
 דתי המלך אינם עושים. דמסקי לכולי שחא בשבת היום ספר היום" (ב) [שם ס].
 דתי המלך אינם עושים. אין כסמרים לא קלנרס ולא ססרגילא ומבויס סטרדיך" (ב) [מ"ח].

ולמלך אין שוה להניחם. דאכלי ושרו וטבנו לסלכא, ואפילו נופל זבוב כבוטו של אוד
 מהם וזרקו ושרהו, ואם אודנו המלך נגע כבוטו של אודי מהם וטבנו בקרקע
 ואינו שוה" (ב) [מגילה י"ג ב'].

(ס) ועשרת אלפים. אמר ריש לקיש, גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שעתיד
 המן לשקול שקלים על ישראל, לפיכך הקדים שקליהם לשקליו, והיינו דתנן
 באחד גבאר מטבעין על השקלים" (ב) [שם ס].

ועשרת אלפים. סאי רכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה כוז יכוזו לו — זה
 המן שנתן עשרת אלפים להבחד את ישראל" (ג) [מ"ח].

(י) ויסר המלך וט'. אמר רבא, משל דאחשורוש והמן למה הדבר דומה, לשני בני
 אדם, לאחד היה תל בתוך שדרו ולאחר חריץ, בעל החריץ אמר מי יתן לי זה
 ברסום, ובעל התל אמר מי יתן לי זה ברסום, לימים נודונו זה אצל זה אמר לו בעל
 החריץ לבעל התל סבור לי תלך, אמר לו, מול אחרה כחנם, ולואי, ודכותה — ויסר
 המלך את טעטו וחתה להמ"י" [מגילה י"ד ב'].

שאין טעמם ומעיקים להמלוכה ולהמדינה. (א) סס
 קיטן גדול מו מדינה וס על מוכן אוהו המקוס.
 (י) וא"כ ספורס לא יסו וכך במלומס. (י) יתנן
 שאמר לו, נסח האמר אסטר להסכר נסס וילסו
 בדרכטו וסא כנוט, דבר זה אי אפשר להיות, סגרי
 מרוחקים מהט מחליט רחוק, דלא אכלי טינן ולא
 מתחמיה נט, ונלוזי סני אלס סדגריס אי אפשר
 להסכר קיוב נלמן ומולס. (י) ר"ל ססדריס
 בעורלס סללסוט ספוריס עמן בספיתס הווס ססוריס
 בעללכס. (ב) דקסס לערס דתי המלך חוק סגריס
 שאין עושים, דיה אין ענשו דלסכר לקטו דיס
 סקדיס וספוריס, טעיניט למלכות סוטוט סמדיס
 וסללסוט, לכן ספרס על דכריס סכלנ ונחשלו וליס
 יכריס בתון כעין כווי סמועדיס, דסכויו סול נלכ
 כמ"כ (ס"ג ו' ס"ג) ותנו לו כלגה. (כ) לא ססכר
 איסס מרמוס זה בלסון ולמלך אין סוכ להניח, וקרוכ
 למד דכוכס דעד כה דבר כונס להסרווהיס
 נעניט סללסוט וסמדיס סלרס, וסח סס
 לחק את דעמו, כי נס למלך נעטמו, כשטר סול

לדס כנלל, ג"כ אין סוס להניח, יען דלל כך סול
 נכוס כוויסס עד פלס יענ כריסס יחנכוכו כקרקע
 ולא יססו, וס מדין מלסון אלקך אין סוה, דלסי
 סעין סול"ל ואין סוה להניח, כלומר לחלית
 סמדיס. (כ) וטינן כחוס' ס"י אי ככוס סססרס
 אלו ככר ככף טינן ח"י סקל לכל אחד מיסרלל
 סכיו סס מלח' אלף כסילסו מלגריס, ולמך טינן
 להססווס כל סדויס, עכ"ל, ומ"ס ח"י סקל ס"ס
 הו"ל מלסס סקליס [ונסכב מ"ח ס"ס], והו"ל
 ערך סכר מכן סגריס עד ין ססיס. (כ) וססכר
 סמסך הלסון כלוסו ססכוס סל כל כון סיחו כלככס
 כוס סדרס סס סמדיס מו"ס, כלססס — סלוכס
 סקל' סל יסרלל. וי"ל עוד דסנון לדרס זה על
 סון לוס ס"ס ססנו"ר לעל סרסס אי סכין ח'
 לסחוט כרלון איס וליס, דסמן מנכס כסס איס ס"ס
 כסכוו איס עד וליט וט'. (כ) ר"ל מוס סכין
 לו ססעטת ווסף סל רסיוט ויכר ססחא מלל רלן
 מוס, וס סול סעין דרסס כסלס מנכוס סל עולס
 לוקס מון עירסון למוכר וכו', עי"ס. וע' להסכין
 בלכ